

**Interpretatie van de
erkenningsvoorwaarden en -normen voor
woonzorgcentra (WZC), rust- en
verzorgingstehuizen (RVT) en centra
voor kortverblijf ingebed in een
woonzorgcentrum (CVK)**

Versie 16 maart 2011

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Art.59 Woonzorgdecreet 13 maart 2009 - capaciteit

Het bouwen of verbouwen van een ouderenvoorziening die aan erkenning onderworpen is of die de initiatiefnemer wil laten erkennen, het als dusdanig inrichten of in gebruik nemen van een bestaand gebouw, het verplaatsen van de activiteiten en het verhogen van de capaciteit van zulke voorziening zijn onderworpen aan de voorafgaande vergunning van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering legt de procedure daarvoor vast, die de mogelijkheid bevat om een bezwaar in te dienen.

Interpretatie:

- Woonzorgcentra en centra voor kortverblijf die in de praktijk een hogere bezetting hebben (op de dag van inspectie) dan hun erkende capaciteit zijn in overtreding met artikel 59 en vallen onder de strafbepalingen van artikel 77 van het decreet.
- Een bezetting in een woonzorgcentrum, hoger dan de erkende capaciteit, mag enkel indien de supplementaire woongelegenheden bestemd worden als niet-erkend kortverblijf (tot uiterlijk 31 december 2010) of niet-erkend herstelverblijf.

NORMINTERPRETATIE WZC

Art.37 Woonzorgdecreet 13 maart 2009 – definitie woonzorgcentrum

Woonzorgcentrum: een voorziening die bestaat uit een of meer gebouwen die functioneel een geheel vormen en waar, onder welke benaming ook, aan gebruikers van 65 jaar of ouder, die er permanent verblijven, in een thuisvervangend milieu huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Interpretatie:

- Begrip oudere: volgens artikel 2, 4° van het decreet worden ouderen gedefinieerd als personen van 65 jaar of ouder.
- Het verblijf van personen in een woonzorgcentrum jonger dan 65 jaar, is in overtreding met dit artikel. Het verblijf van deze personen kan enkel aanvaard worden mits een schriftelijke afwijking van de leeftijdsgrens werd verleend door de afdeling Residentiële en Gespecialiseerde Zorg.
- Personen onder de 65 jaar, die op 1 januari 2010 verblijven in een rusthuis, serviceflatgebouw of woningcomplex met dienstverlening, worden volgens art. 88, §4 van rechtswege geacht ouderen te zijn.
- Een huis of gebouw waar ouderen in familieverband of in een bijzonder samenlevingsverband, zoals een kloosterorde, bijeen wonen, wordt niet beschouwd als een woonzorgcentrum.

NORMINTERPRETATIE CVK

Art.30 Woonzorgdecreet 13 maart 2009 - definitie centrum voor kortverblijf

Centrum voor kortverblijf: een voorziening waar aan gebruikers van 65 jaar of ouder ofwel gedurende een beperkte periode dag en nacht ofwel alleen 's nachts huisvesting en ouderenzorg wordt aangeboden.

Interpretatie:

- Begrip oudere: volgens artikel 2, 4° van het decreet wordt ouderen gedefinieerd als personen van 65 jaar of ouder.
- Het verblijf van personen in een centrum voor kortverblijf, jonger dan 65 jaar, is in overtreding met dit artikel. Het verblijf van deze personen kan enkel aanvaard worden mits in een verslag aangetoond wordt dat er in de woonomgeving van de gebruiker geen andere voorzieningen beschikbaar waren die de zorgvraag gepast konden beantwoorden. Het volstaat dat dit verslag in het dossier wordt opgenomen en ter beschikking wordt gehouden van de inspectie.

NORMINTERPRETATIE CVK

Art.31 Woonzorgdecreet 13 maart 2009 - definitie crisisopvang

Een centrum voor kortverblijf moet ouderenzorg aanbieden. Die ouderenzorg moet tenminste bestaan uit de ouderenzorg aangeboden in de woonzorgcentra en crisisopvang.

Interpretatie:

- Crisisopvang: opvang na een acute situatie die onmiddellijk actie vereist en die niet langer duurt dan zeven dagen.
- Het is niet de bedoeling om een woongelegenheden van het centrum voor kortverblijf permanent beschikbaar te houden voor mogelijke crisisopvang.

NORMINTERPRETATIE CVK

Art.8 §1 BVR van 24 juli 2009 - bewaren van persoonsgegevens

De voorziening of de vereniging mag de persoonsgegevens betreffende een gebruiker bewaren tot maximaal vijf jaar na het beëindigen van de hulp- en dienstverlening aan de betrokken gebruiker.

Interpretatie:

- Met deze erkenningsvoorwaarde wordt bedoeld dat persoonsgegevens van gebruikers slechts tot en met vijf jaar na het beëindigen van de hulp- en dienstverlening bewaard mogen worden in het bewonersdossier op de betrokken dienst. Het gaat hier duidelijk niet om het medische dossier of medische stukken in het bewonersdossier die 30 jaar moeten bewaard worden, maar wel om niet-medische gegevens in het bewonersdossier bekeken vanuit het standpunt van de bescherming van de privacy/de persoonlijke levenssfeer van de bewoner zelf die na vijf jaar moeten vernietigd of in een afgesloten archief bewaard worden.

NORMINTERPRETATIE WZC

Bijlage XII Art. 19 - woonzorgcentra voor valide ouderen

Alleen de woonzorgcentra met minder dan 25 woongelegenheden kunnen uitsluitend voor lichamelijk en /of mentaal valide ouderen bestemd zijn. Daarvan wordt uitdrukkelijk melding gemaakt in de interne afsprakennota en op alle akten, brieven, facturen, bestelbiljetten en andere soortgelijke stukken die het briefhoofd woonzorgcentrum dragen.

Aan de hoofdingang van het woonzorgcentrum moet bovendien duidelijk leesbaar de vermelding "Alleen bestemd voor valide ouderen" worden aangebracht.

Interpretatie:

- Valide ouderen zijn ouderen met score 0 of A volgens de Katz-schaal.
- Indien er in een dergelijk woonzorgcentrum bewoners verblijven met een B of C- profiel, heeft dit tot gevolg dat de voorziening niet meer kan beschouwd worden als woonzorgcentrum voor valide ouderen, en dat de personeelsvoorwaarden voor woonzorgcentra voor zorgbehoevende ouderen van toepassing zijn.

NORMINTERPRETATIE WZC

Bijlage XII Art. 11 - interne afsprakennota

Uiterlijk bij de opname moet het woonzorgcentrum aan de bewoner of, in voorkomend geval, zijn vertegenwoordiger en aan zijn familie of mantelzorgers een kopie bezorgen van de interne afsprakennota.

Interpretatie:

- De voorziening moet de bewoner, of in voorkomend geval zijn vertegenwoordiger, zijn familie of mantelzorgers, laten tekenen voor ontvangst zodat kan aangetoond worden dat de interne afsprakennota werd overhandigd.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 12 - redenen tot ontslag

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf verbinden er zich toe een bewoner niet te ontslaan tenzij wegens overmacht of om redenen en volgens de procedure, vermeld in de interne afsprakennota. Uitgezonderd in woonzorgcentra van maximaal 24 bewoners kan verzorgingsbehoevendheid geen reden zijn tot ontslag, behalve als het bewoners betreft die wegens hun gedragingen zwaar storend zijn voor hun medebewoners of voor het woonzorgcentrum zelf. In die gevallen wordt steeds het oordeel ingewonnen van de behandelende arts, in voorkomend geval ook de coördinerende arts, en van het multidisciplinaire personeelsteam dat die persoon verzorgt.

Als de gezondheidstoestand van de bewoner van dien aard is dat definitieve overplaatsing naar een meer passende voorziening noodzakelijk is, verbindt het woonzorgcentrum er zich toe, in overleg met de bewoner en zijn familie of mantelzorger te zorgen voor een passend verblijf en de opzeggingstermijn zolang te verlengen.

Interpretatie:

- Uitgangspunt moet zijn dat elke gebruiker in het woonzorgcentrum van zijn keuze moet kunnen blijven tot het overlijden (tenzij het een woonzorgcentrum uitsluitend voor validen betreft). Een tijdelijk verblijf in een ziekenhuis wordt niet aangezien als een definitieve overplaatsing.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 7 - bezoeken en vrije keuze geneesheer

De bewoner en zijn familie of mantelzorgers genieten de grootst mogelijke vrijheid. Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf kunnen die alleen beperken om organisatorische redenen waarover duidelijk gecommuniceerd moet worden.

De bewoner kan vrij zijn huisarts kiezen.

Bezoek is altijd toegestaan. Als op sommige tijdstippen bezoek minder gewenst is, communiceert het centrum daarover

Interpretatie:

- Het aanstellen van een coördinerend en raadgevend arts in een RVT mag niet leiden tot een feitelijke beperking van de vrije keuze van arts.
- Principieel mogen de bezoeken niet beperkt worden, behalve dan om organisatorische redenen (bv. 's nachts voordeur op slot omwille van veiligheid). Onderhoud, verzorging, baden en maaltijden maken deel uit van het dagelijkse leven in een woonzorgcentrum en een centrum voor kortverblijf en kunnen niet als reden voor de beperking van het bezoek worden ingeroepen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 15 - einde overeenkomst bij overlijden

Het overlijden van een bewoner maakt een einde aan de overeenkomst. De termijn waarover de nabestaanden beschikken om de kamer te ontruimen, bedraagt minstens vijf dagen en kan in onderling overleg verlengd worden.

Interpretatie:

- Deze voorwaarde is enkel van toepassing voor de woonzorgcentra. In de centra voor kortverblijf kan de termijn waarover de nabestaanden beschikken om de kamer te ontruimen de in de opnameovereenkomst vermelde einddatum niet overschrijden.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 18. - beheer van gelden

Het beheer van gelden of goederen van de bewoner of het bewaren ervan kan in geen enkel geval aan het woonzorgcentrum of het centrum voor kortverblijf worden toevertrouwd.

Interpretatie:

- Zakgeldbeheer is geen beheer van gelden en goederen.
- Bij gebruik van een elektronisch betalingssysteem (vb. systeem-I): indien het systeem enkel wordt gebruikt voor betalingen van kosten als gevolg van een verblijf in het woonzorgcentrum, gaat het niet over beheer van gelden en goederen. Indien de financiële verrichtingen binnen dit systeem de betaling van de reguliere kosten overstijgt, gaat het wel over beheer van gelden.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 8 - actieve communicatie

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf voeren een actieve communicatie met de bewoner en zijn omgeving met betrekking tot de strategische beleidsbeslissingen van het management die een impact hebben op de dagelijkse werking van het centrum, op de kosten van het verblijf of de aard van de aangeboden hulp en dienstverlening.

Interpretatie:

- Voorbeelden van strategische beleidsbeslissingen zijn: de realisatie van een (gedeeltelijke) vervangingsnieuwbouw, het uitvoeren van verbouwwerken, stijging van de dagprijs, wijzigingen die invloed hebben op het dagelijkse leven van de bewoners (zoals het aanbieden van pedicure en haarverzorging, wijziging van de openingsuren van de cafetaria), gewijzigde regelgeving.
- Deze wijzigingen kunnen op verschillende manieren kenbaar gemaakt worden (vb. tijdens de bewonersraad, via het krantje van de voorziening, op een uithangbord). In elk geval moet de voorziening kunnen aantonen dat elke bewoner en zijn omgeving geïnformeerd werden.

NORMINTERPRETATIE CVK

Bijlage XI Art. 8 - administratieve voorschriften bij crisisopvang

Ingeval na een acute situatie die onmiddellijke actie vereist en de opname in het centrum niet langer duurt van zeven dagen, hoeven de toepasselijke administratieve voorschriften niet te worden nageleefd.

Interpretatie:

- Met de toepasselijke administratieve voorschriften worden bedoeld: de schriftelijke overeenkomst, de afsprakennota en het verslag voor opname van een gebruiker jonger dan 65 jaar.
- De voorziening beschikt wel over een document waaruit blijkt dat de gebruiker op de hoogte is van het feit dat het om een opname in crisisopvang gaat, voor maximaal zeven dagen, en met vermelding van de dagprijs en supplementen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 48, 10° - badgelegenheden

- a) er moet ten minste één lig-, zit-, of stortbad per 20 bewoners voorhanden zijn. De baden moeten gemakkelijk toegankelijk zijn;
- b) vanaf 1 januari 2014 moet er minstens één gemeenschappelijk aangepast bad zijn in het woonzorgcentrum. Eveneens vanaf die datum moet er per 30 bewoners ten minste één gemeenschappelijke badkamer beschikbaar zijn met een aangepaste bad- of douchegelegenheid en een toilet;
- c) de voorwaarden, vermeld in punt a), vervallen op 1 januari 2014;

Interpretatie:

- Er moet per voorziening minstens één gemeenschappelijke badkamer zijn met aangepaste badinfrastructuur (tillift e.d.), ook indien in elke kamer een douche of bad aanwezig is. Als slechts in een deel van de kamers een douche of bad aanwezig is, moet er minstens één gemeenschappelijke badkamer zijn met aangepaste badinfrastructuur per 20 bewoners die niet beschikken over een douche of bad.
- Een aangepaste badinfrastructuur bestaat uit een bad of douche die door de bewoners op een comfortabele manier kan gebruikt worden en aangepast is aan de ergonomische behoeften van het personeel.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 45, 10° - Leuningen en handgrepen

Om zich te verplaatsen in het gebouw moeten de bewoners zich kunnen behelpen met leuning en handgrepen. Ook in de sanitaire ruimten moeten leuning en handgrepen aangebracht zijn.

Interpretatie:

- In de gangen worden in principe aan beide zijden leuning voorzien, waar dit praktisch niet haalbaar is, wordt aanvaard dat één zijde is voorzien van een leuning.
- In de gemeenschappelijke rolstoeltoegankelijke toiletten moeten aan beide zijden handgrepen aanwezig zijn.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 45, 12° - oproepsysteem

Elke bewoner moet steeds een aangepast oproepsysteem kunnen gebruiken en in elke sanitaire cel moet een vast oproepsysteem bevestigd zijn dat gemakkelijk bereikbaar is voor de bewoner.

Interpretatie:

- De ruimte waaruit de noodoproep komt, moet identificeerbaar zijn. Een geluidssignaal op de gang kan niet als aangepast worden beschouwd.
- Draagbare oproepsystemen moeten betrouwbaar zijn en regelmatig gecontroleerd worden.
- Indien de voorziening van oordeel is dat het beschikken over een oproepsysteem niet nuttig is of een gevaar inhoudt voor de bewoner dient dit, na overleg, geregeld, geargumenteed en opgevolgd te worden in het zorg- en begeleidingsplan.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 25 - hulp- en dienstverlening aan de bewoner

Met betrekking tot de individuele dienstverlening aan de bewoners beantwoorden het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf aan de volgende voorwaarden:

- 1° aan de bewoner moet steeds de nodige hulp geboden worden bij de dagelijkse lichaamsverzorging;
- 2° elke bewoner moet minstens eenmaal per week een bad of douche kunnen nemen, naar eigen keuze;
- 3° in voorkomend geval moet de bewoner steeds over voldoende en aangepast incontinentiemateriaal kunnen beschikken.

Interpretatie:

- De organisatie van de zorg moet zo veel mogelijk worden afgestemd op de noden en wensen van de bewoner (bv. dagindeling, tijdstip verzorging, tijdstip maaltijden, ...).
- Eén bad per week is een minimumfrequentie; een dagelijks bad moet mogelijk zijn, dit kan ook een bedbad of douche zijn.
- Als een bewoner uitdrukkelijk geen bad of douche wenst, moet dit vermeld worden in het zorg- en begeleidingsplan en moet omschreven worden welk alternatief er geboden wordt (vb. bedbad).

Norminterpretatie RVT

Norm B10-h - registratie ligwonden en infecties

Elk rust- en verzorgingstehuis moet de kwaliteit en de efficiëntie van de verzorging van de bewoners systematisch evalueren; in dit kader moet elke instelling de ligwonden, de nosocomiale infecties, de valincidentie en het aantal incontinenten personen registreren.

Interpretatie:

- Meer info over de monitoring van nosocomiale infecties:

www.zorgengezondheid.be/Preventie/Infectieziekten_en_vaccinaties/ziekenhuisinfecties/Instellingen_voor_ouderenzorg

www.zorginfecties.be

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 27, 4° - beschikbaarheid van drinkbaar water

Elke bewoner moet steeds en gratis over voldoende drinkbaar water kunnen beschikken.

Interpretatie:

- De voorziening kan kiezen om leidingwater en/of flessenwater (plat en/of bruisend) aan te bieden. De kostprijs van het drinkbaar water (leidingwater en/of flessenwater), moet altijd in de dagprijs zitten.
- Bij gebruik van putwater als drinkwater is een attest nodig.
- Het water moet beschikbaar zijn in een recipiënt dat de oudere gemakkelijk kan hanteren en dat binnen handbereik wordt geplaatst.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 21 - veiligheid van de bewoner

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf nemen de nodige maatregelen om de veiligheid van de bewoners, rekening houdend met hun toestand, te waarborgen.

Interpretatie:

- Aanpassingen op vlak van infrastructuur zijn bijvoorbeeld: afsluitbare kasten, met sloten beveiligde ramen, codesloten die bij brand automatisch worden uitgeschakeld,
- Extra beveiligings- en toezichtsmaatregelen moeten wel de individuele privacy respecteren: geen camera's in de kamers, geen doorzichtige kamerdeuren.
- Verzorgings- en onderhoudsproducten moeten op een veilige plaats worden opgeborgen zodat er geen gevaar bestaat voor verwarde bewoners.
- Het toezicht op dementerende bewoners moet kunnen worden gegarandeerd.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 23 - aanwezigheid van dieren

Als er in en rond het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf dieren worden gehouden, dan gebeurt dat met de nodige aandacht voor het welzijn en de gezondheid van zowel de bewoners als de dieren.

Interpretatie:

- Dieren mogen nooit in de keuken (cf. HACCP).
- Als de aanwezigheid van dieren aanleiding geeft tot klachten door de bewoners, moet de voorziening de nodige maatregelen treffen, om het welzijn en de gezondheid van mens en dier te garanderen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 25 - zorg- en begeleidingsplan

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf maken voor elke bewoner een geïndividualiseerd zorg- en begeleidingsplan op dat minstens de volgende gegevens bevat:

- a) de identiteitsgegevens;
- b) de behandelende arts;
- c) de persoon of personen die in geval van nood verwittigd moeten worden;
- d) persoonlijke kenmerken, levensloop;
- e) individuele behoeften of wensen;
- f) de afspraken rond de aangeboden zorg;
- g) de afstemming van de zorgverlening;
- h) de afspraken rond vrijetijdsbesteding en sociale activiteiten.

Art. 25, 5°

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf tonen aan dat de bewoner of zijn familie en mantelzorgers instemmen met het zorg- en begeleidingsplan. Daarin worden een maximale persoonlijke autonomie en zelfverantwoordelijkheid ingeschreven.

Art.25, 6°

De dossiers worden bewaard met respect voor de privacy, zodat alleen daartoe bevoegde personen er toegang toe hebben. De bewoner en zijn vertegenwoordiger hebben steeds recht op inzage in dat deel van het zorg- en begeleidingsplan dat hen rechtstreeks aanbelangt.

Interpretatie

- Met 'de afspraken rond de aangeboden zorg' wordt bedoeld dat er duidelijke instructies moeten zijn per zorgmoment en dat de uitvoering ervan steeds geregistreerd wordt.
- Met 'de afstemming van de zorgverlening' wordt bedoeld dat de zorg systematisch geëvalueerd en opgevolgd wordt.
- De afspraken rond de aangeboden zorg en de afstemming van de zorgverlening zijn van toepassing op alle gegevens van het zorg- en begeleidingsplan.
- De medicatiefiche mag voor de gebruikstermijn gegroepeerd worden, maar wordt daarna aan het moederdossier toegevoegd.
- Ook in het elektronische dossier moet iedere aanvulling en notitie in het dossier éénduidig identificeerbaar zijn.

- In toepassing van de wet op de patiëntenrechten, kan de voorziening vragen dat de inzage gebeurt door een door de bewoner aangeduide vertegenwoordiger/vertrouwenspersoon/arts.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art.47 - erkenningsvoorwaarden voor nieuwe woonzorgcentra en centra voor kortverblijf

Alle te bouwen of te verbouwen woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of delen van woonzorgcentra en centra voor kortverblijf waarvoor na 1 januari 2009 een stedenbouwkundige vergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden wordt afgeleverd, moeten voldoen aan de volgende voorwaarden, ook al zijn, in geval van verbouwing, die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of woonzorgcentrum/centrum voor kortverblijf-gedeelten op 1 januari 2009 erkend of werd er voor 1 januari 2009 een aanvraag tot erkenning van die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of woonzorgcentrum/centrum voor kortverblijf-gedeelten ingediend

Interpretatie:

- Dit artikel moet samen met artikel 48 gelezen worden - erkenningsvoorwaarden voor bestaande woonzorgcentra en centra voor kortverblijf.
- Het creëren van bijkomende woongelegenheden en dus het verhogen van de capaciteit valt onder de regelgeving voor nieuwe gedeelten van woonzorgcentra. Vbn: het omvormen van eenpersoonskamers tot tweepersoonskamers, het omvormen van de afzonderingskamer tot een woongelegenheden woonzorgcentrum, het omvormen van een bestaand gebouw (niet-woonzorgcentrum) tot woonzorgcentrum.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art.48 - erkenningsvoorwaarden voor bestaande woonzorgcentra en centra voor kortverblijf

Alle te bouwen of te verbouwen woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of delen van woonzorgcentra en centra voor kortverblijf waarvoor na 1 januari 2009 een stedenbouwkundige vergunning voor de geplande bouwwerkzaamheden wordt afgeleverd, moeten voldoen aan de volgende voorwaarden, ook al zijn, in geval van verbouwing, die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of woonzorgcentrum/centrum voor kortverblijf-gedeelten op 1 januari 2009 erkend of werd er voor 1 januari 2009 een aanvraag tot erkenning van die woonzorgcentra en centra voor kortverblijf of woonzorgcentrum/centrum voor kortverblijf-gedeelten ingediend.

Interpretatie:

- Dit artikel moet samen met artikel 47 gelezen worden - erkenningsvoorwaarden voor nieuwe woonzorgcentra
- Woonzorgcentra en centra voor kortverblijf die bijkomende woongelegenheden inrichten zonder wijziging van de capaciteit (en al dan niet zonder voorafgaande vergunning), worden beschouwd als behorende tot de regeling voor bestaande woonzorgcentra en centra voor kortverblijf. Vbn: het gebruik van de afzonderingskamer als woongelegenheden door afbouw van een tweepersoonskamer.
- De omvorming van de afzonderingskamer tot een erkende woongelegenheden kortverblijf wordt beschouwd als behorende tot de regeling voor bestaande woonzorgcentra en centra voor kortverblijf. Ook bij de omvorming van een erkende kamer woonzorgcentrum naar een erkende kamer kortverblijf gelden de voorwaarden voor bestaande voorzieningen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 48 - vloeroppervlakte en sanitaire cel

- 1° a) een eenpersoonskamer moet een nettovloeroppervlakte van ten minste 8 m² hebben, sanitair niet inbegrepen;
- b) in de woonzorgcentra waarvoor na 1 september 1985 een stedenbouwkundige vergunning werd afgeleverd moet een eenpersoonskamer een nettovloeroppervlakte van ten minste 12 m² hebben, sanitair niet inbegrepen. Een dergelijke eenpersoonskamer moet over een aparte, ingerichte sanitaire cel beschikken, aangepast aan de behoeften van een rolstoelgebruiker, met minstens een toilet en een wastafel;
- c) vanaf 1 januari 2019 moeten alle eenpersoonskamers een nettovloeroppervlakte van ten minste 12 m² hebben, sanitair niet inbegrepen. Eveneens vanaf die datum moeten alle eenpersoonskamers over een aparte, ingerichte sanitaire cel beschikken, aangepast aan de behoeften van een rolstoelgebruiker en met minstens een toilet en een wastafel; d) de voorwaarden, vermeld in punt a) en b), vervallen op 1 januari 2019;
- 2° a) een tweepersoonskamer moet een nettovloeroppervlakte van ten minste 16 m² hebben, sanitair niet inbegrepen;
- b) in de woonzorgcentra waarvoor na 1 september 1985 een stedenbouwkundige vergunning werd afgeleverd, moet een tweepersoonskamer over een aparte, ingerichte sanitaire cel beschikken, aangepast aan de behoeften van een rolstoelgebruiker en met minstens een toilet en twee wastafels;
- c) vanaf 1 januari 2019 moeten alle tweepersoonskamers een nettovloeroppervlakte van ten minste 20 m² hebben, sanitair niet inbegrepen. Eveneens vanaf die datum moeten alle tweepersoonskamers over een aparte, ingerichte sanitaire cel beschikken, aangepast aan de behoeften van een rolstoelgebruiker, met minstens een toilet en twee wastafels;
- d) in een tweepersoonskamer moet een afscheiding tussen de twee bedden geplaatst kunnen worden;
- e) de voorwaarden, vermeld in punt a) en b), vervallen op 1 januari 2019;
- 3° a) een driepersoonskamer moet een nettovloeroppervlakte van ten minste 24 m² hebben, sanitair niet inbegrepen. Een vierpersoonskamer moet een nettovloeroppervlakte van ten minste 32 m² hebben, sanitair niet inbegrepen;
- b) in de woonzorgcentra waarvoor na 1 september 1985 een stedenbouwkundige vergunning werd afgeleverd, moet een drie- en een vierpersoonskamer over een aparte, ingerichte sanitaire cel beschikken, aangepast aan de behoeften van een rolstoelgebruiker, met minstens een toilet en een wastafel per bewoner.

Interpretatie:

- De nettovloeroppervlakte wordt gemeten van plint tot plint. De oppervlakte onder schuine wanden wordt hierbij niet meegeteld, behalve vanaf het punt waarop een normale plafondhoogte begint (2m30).
- Met 'aangepast' wordt bedoeld: ruim genoeg om met een rolstoel binnen te rijden en de bewoner indien nodig door een begeleider bij te staan.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art.48, 6° - zit- en eetruimtes

- a) er moeten ten minste twee zitkamers van voldoende afmetingen beschikbaar zijn voor de ouderen;
- b) vanaf 1 januari 2014 moet de totale oppervlakte van de zit- en eetruimten en ruimten voor kinesitherapie, ergotherapie en animatie in totaal netto ten minste 3 m² per bewoner bedragen.

Interpretatie:

- 'Van voldoende afmeting' betekent tenminste 1,5 m² per bewoner.
- De voorziening kan op basis van het K.B. van 13.12.2005 m.b.t. het roken in openbare plaatsen, geen totaal rookverbod uitvaardigen in het gebouw. Indien niet op de bewonerskamers mag gerookt worden, moet de voorziening een rookruimte voorzien die voldoet aan de geldende bepalingen.

Norminterpretatie RVT

Norm B1-r - lokalen

Het rust- en verzorgingstehuis moet ten minste beschikken over een verpleeg-, een verzorgings- en onderzoekslokaal, alsook over een lokaal voor de ontvangst van de familie van de bewoners.

Norminterpretatie:

- Bij de verzorging en het onderzoek van bewoners dient de privacy gerespecteerd te worden; voor zover deze privacy gegarandeerd wordt, mag het verpleeg-, verzorgings- en onderzoekslokaal in éénzelfde verpleegpost ondergebracht worden. Indien deze privacy niet gegarandeerd kan worden, is een apart onderzoekslokaal noodzakelijk. Het lokaal is zo uitgerust dat alle documenten, medicatie en verzorgingsmateriaal veilig kunnen bewaard worden.
- Een apart lokaal voor de ontvangst van de familie van de bewoners is niet noodzakelijk indien de privacy op een andere plaats voldoende gegarandeerd kan worden.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B1-c - gemeenschappelijke ruimten

In elk rust- en verzorgingstehuis moeten de volgende gemeenschappelijke ruimten voorzien zijn:

- ten minste een eetzaal en een zitkamer, bij voorkeur van elkaar gescheiden, en zo gezellig en huiselijk mogelijk ingericht; naargelang de grootte van de instelling, moeten die lokalen in voldoende aantal aanwezig zijn zodat het leefomgevingskarakter gewaarborgd is;
- naargelang de instelling in onderscheiden leefgroepen is georganiseerd, dienen de lokalen in voldoende mate aanwezig te zijn, zodat de integratie in de normale leefomgeving gewaarborgd blijft;
- ten minste een uitgeruste zaal voor kinesitherapie- en ergotherapie-oefeningen en animatie in groep.

Zie ook Norminterpretatie WZC en CVK: artikel 48,6° - zit- en eetruimtes

Interpretatie:

- Kiné, ergo en animatie worden beschouwd als een geïntegreerd zorgaanbod van de voorziening. Eventueel kan ook de leefruimte als uitgeruste zaal worden beschouwd.
- De voorziening moet over de noodzakelijke hulpmiddelen beschikken om kine-behandelingen aan RVT-bewoners mogelijk te maken.
- Zowel de eetkamer(s) en/of de zitkamer(s) moeten ruim genoeg zijn zodat alle bewoners van de afdeling er gelijktijdig gebruik van kunnen maken.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art 48, 9° - liften

- a) als het woonzorgcentrum twee of meer verdiepingen boven de gelijkvloerse verdieping telt, moet er een aangepaste lift beschikbaar zijn;
- b) vanaf 1 januari 2019 moet elk woonzorgcentrum met twee of meer bouwlagen die toegankelijk zijn voor bewoners, over ten minste één lift beschikken voor een rolstoelgebruiker met begeleiding;
- c) de voorwaarde, vermeld in punt a), vervalt op 1 januari 2019.

Interpretatie:

- Een 'aangepaste lift' is gemakkelijk toegankelijk voor de bewoners en voor een rolstoelgebruiker en zijn/haar begeleider.
- Een zetel- of traplift kan niet als 'aangepast' beschouwd worden, maar kan wel nuttig zijn bij gebouwen met slechts één verdieping boven de gelijkvloerse verdieping.
- Alle niveaus, ook tussenverdiepingen, moeten met de lift kunnen bereikt worden.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art 48, 11° - meubilering woongelegenheid

Het woonzorgcentrum moet per woongelegenheid het nodige meubilair ter beschikking kunnen stellen opdat elke bewoner op een behoorlijke manier kan eten, rusten en slapen.

Er moet aan de bewoners de mogelijkheid geboden worden de kamer in te richten met eigen meubilair.

De inrichting van de woongelegenheid laat de nodige flexibiliteit om het meubilair te plaatsen, voor zover de zorg- en dienstverlening en de veiligheid niet in het gedrang komen.

Interpretatie:

- Om op een behoorlijke manier te kunnen eten moet de bewoner kunnen beschikken over een tafel van voldoende afmetingen waarop minstens een dienblad per persoon kan worden geplaatst.
- Veiligheid: geen risico voor vallen, bereikbaarheid voor zorgverlener,...
- De woongelegheden van het centrum voor kortverblijf moeten zo ingericht en onderhouden worden dat ze op elk moment in gebruik genomen kunnen worden.
- Indien de voorziening enkel flatscreen-tv's toelaat, kan de bewoner niet verplicht worden deze aan te kopen maar moet er een alternatief geboden worden (vb. verhuur).

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm 2.d. aangepaste bedden

Ten minste de helft van de bedden in het rust- en verzorgingstehuis moet in de hoogte verstelbaar zijn en aangepast aan de noden van de bewoner. Een jaar na de inwerkingtreding van het koninklijk besluit van 7 juni 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 september 2004 houdende vaststelling van de normen voor de bijzondere erkenning als rust- en verzorgingstehuis, als centrum voor dagverzorging of als centrum voor niet aangeboren hersenletsels moeten alle bedden in de hoogte verstelbaar zijn en aangepast aan de noden van de bewoner.

Interpretatie:

- Alle bedden moeten in de hoogte verstelbaar zijn en aangepast aan de noden van de bewoner
- Deze norm geldt enkel pro rata van het aantal erkende RVT-bedden en dus ook ten behoeve van deze RVT-bewoners. Dit doet geen afbreuk aan de noodzakelijkheid van voldoende aangepaste bedden, met het oog op het garanderen van een goed comfort aan bewoners en aan personeel.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art 48, 13° - raamoppervlak

- a) in de bewonerskamers en in de zit- en eetruimte moet het raamoppervlak ten minste een zesde bedragen van de nettovloeroppervlakte. In een kamer of een zit- en eetruimte met een nettovloeroppervlakte van meer dan 30 m² is het raamoppervlak ten minste een zevende van de nettovloeroppervlakte;
- b) de hoogte van de raamdorpels moet zittend, een ongehinderd zicht op de buitenwereld mogelijk maken, evenwel zonder gevaar voor ongevallen;
- c) vanaf 1 januari 2019 moet het glasoppervlak van het raam in alle kamers en gemeenschappelijke ruimten beginnen op maximaal 85 cm hoogte, gemeten vanaf het vloeroppervlak, en ook zittend moet een ongehinderd zicht naar buiten mogelijk zijn;
- d) de voorwaarde, vermeld in punt b), vervalt op 1 januari 2019.

Interpretatie:

- In elke woongelegenhed moet een raam zijn dat ongehinderd zicht op de buitenwereld mogelijk maakt. Een woongelegenhed met enkel dakramen voldoet niet.
- Een schuin dakraam wordt in aanmerking genomen bij de berekening van de raamoppervlakte.
- Enkel het raamglas wordt in aanmerking genomen voor de berekening van de raamoppervlakte.
- Het glasoppervlak - gemeten vanaf de vloer - begint op een hoogte van maximaal 85 cm.
- De 1/6de -regel geldt ook in de polyvalente zaal en andere gemeenschappelijke zit- en leefruimten tenzij de netto vloeroppervlakte meer dan 30 m² bedraagt; in dat geval is 1/7 voldoende. Ook hier moet de hoogte van de raamdorpels een ongehinderd zicht op de buitenwereld toelaten.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII art. 45, 8° - zonnewering

Aangepaste zonnewering waarbij het zicht naar buiten zo weinig mogelijk gehinderd wordt, moet, waar nodig, aangebracht worden.

Interpretatie:

- Rolluiken kunnen niet als aangepaste zonnewering beschouwd worden.
- Aangepaste zonnewering moet niet aangebracht worden aan de noordzijde van het gebouw.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B.1.m. temperatuurgarantie en hittebestrijding

In alle normale meteorologische omstandigheden moet een minimale temperatuur van 22°C in de kamers kunnen bereikt worden.

In de instellingen waarvoor werkzaamheden van wederopbouw of van aanpassingswerken worden uitgevoerd alsmede in de nieuwe gebouwen erkend vanaf 2015, moeten alle nuttige beschikkingen genomen worden om de temperatuur, in normale meteorologische omstandigheden, onder 27°C te handhaven.

- 1) In geval van een hittegolf moet één van de leefruimten geklimatiseerd zijn en moet ze voldoende groot zijn om de bewoners te kunnen opvangen.
- 2) Alle voor de bewoners toegankelijke lokalen moeten voorzien zijn van een intern of extern systeem dat de bewoners tegen de zonnestrallen beschermt.

Interpretatie:

- Deze norm moet toelaten om alle bewoners overdag in een geklimatiseerde ruimte te kunnen opvangen. Indien dit een andere ruimte is dan de traditionele leefruimte van de bewoners, zal de voorziening richtlijnen mbt de centralisatie van de bewoners moeten vastleggen, evenals de wijze waarop het transport van al de bewoners zal verzekerd worden. Indien de leefruimtes waar bewoners gewoonlijk gebruik van maken geklimatiseerd zijn, vervalt uiteraard de verplichting tot centralisatie van bewoners.
- Norm m/1 kan beschouwd worden als een overgangsmaatregel, die op alle RVT's van toepassing is in afwachting dat ze een veralgemeende garantie op temperatuurcontrole kunnen bieden (zoals beschreven in norm m) tweede lid).
- Onder "klimatisatie" wordt verstaan dat de gevoelstemperatuur tot 27 graden kan beperkt worden. Bij extreme hitte mag deze minimumtemperatuur hoger oplopen, tot maximaal 5 graden onder de buitentemperatuur. De voorziening bepaalt zelf op welke wijze deze maximumtemperatuur wordt gegarandeerd. Rekening houdend met de oriëntatie, accommodatie, isolatie en architectuur van de lokalen moeten de bijkomend te treffen maatregelen (ventilatie, afscherming, aanpassingen in dagschema's, activiteiten, maaltijden, drankrondes, extra aandachtspunten, registraties e.d.) duidelijk beschreven staan in een hitteplan.
- Norm m/2 heeft voornamelijk betrekking op het vermijden van verblinding door rechtstreekse zonnestrallen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 48 12° - koelkast

Per bewoner moet op de kamer een koelkast ter beschikking kunnen worden gesteld.

Interpretatie:

- Er moet standaard geen koelkast worden voorzien, maar op vraag van de bewoner moet er een koelkast ter beschikking kunnen worden gesteld. Dit houdt ook in dat de bewoner op de hoogte is van dit aanbod.
- De voorziening mag voor het gebruik van de door haar ter beschikking gestelde koelkast een extra vergoeding vragen. Elektriciteitsverbruik, onderhoud en herstel zijn inbegrepen in de dagprijs. Als de bewoner een eigen koelkast meebrengt, zijn elektriciteitsverbruik en onderhoud in de dagprijs inbegrepen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 38 - directeur WZC

Een woonzorgcentrum moet, behalve als het uitsluitend voor valide ouderen bestemd is, over ten minste het volgende personeel kunnen beschikken:

1° een directeur die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding. De directeur is in het bezit van een brevet, diploma of gelijkaardige titel van genoten onderwijs, dienstig voor de uit te oefenen functie, of het bewijs van drie jaar ervaring in een gelijkaardige functie;

Bijlage XI Art. 12 - directeur CVK

De directeur van het woonzorgcentrum of van het centrum voor herstelverblijf voert ook de directie van het centrum voor kortverblijf.

Interpretatie:

- De arbeidsduur bedraagt in principe een voltijdse betrekking per erkend woonzorgcentrum. Deze functie kan dus niet waargenomen worden voor twee of meer woonzorgcentra, al dan niet van dezelfde beheersinstantie.
- Cumul met andere functies:
 - De functie is niet cumuleerbaar met andere genormeerde functies binnen of buiten de voorziening.
 - voor woonzorgcentra tot 25 woongelegenheden kan worden toegelaten dat de directeur halftijds deze functie opneemt en halftijds een andere functie (verpleegkundige, animator).
- Buiten de voorziening kan enkel een uitzondering op deze regel worden toegestaan:
 - a) Ofwel voor de cumul met de functie van directeur in een serviceflatgebouw, op voorwaarde dat deze cumul in de praktijk haalbaar is rekening houdend met de capaciteit en ligging van het serviceflatgebouw.
 - b) Ofwel ingeval er een overkoepelende directeur voor meerdere woonzorgcentra is aangesteld, kan het dat deze persoon tevens directeur van één van de voorzieningen is, op voorwaarde dat voor alle andere voorzieningen apart er ook een directeur is.
- Bewijsvoering tewerkstelling: in principe geldt dat voor alle personeel dat in aanmerking wordt genomen voor de personeelsnormen, de tewerkstelling in dienstverband moet aangetoond worden (v.b. RSZ-bijdrage). Voor de directeur kunnen uitzonderingen op deze regel worden toegestaan (cf. beheerder BVBA, statuut van zelfstandige, religieuze, enz.).

- Interim-personeel wordt enkel aanvaard ter vervanging van het tijdelijk wegvallen van vast personeel (bij ziekte, vakantie,...) en in afwachting van een aanwerving (lopende vacature moet kunnen aangetoond worden). Interim-personeel wordt niet aanvaard als permanente oplossing.
- Ongeacht een eventuele taakverdeling, moet er per voorziening een persoon aangeduid worden die de eindverantwoordelijkheid van de dagelijkse leiding ter plaatse op zich neemt en zijn functie in de betreffende voorziening uitoefent.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 38 - verplegend en verzorgend personeel WZC

Een woonzorgcentrum moet, behalve als het uitsluitend voor valide ouderen bestemd is, over ten minste het volgende personeel kunnen beschikken:

2° verplegend en verzorgend personeel in de verhouding van 2,5 voltijdse functies voor 15 bewoners, waarvan ten minste één verplegend personeelslid;

Bijlage XI Art. 11 - personeel CVK

Het centrum hoeft niet over een aparte personeelsformatie te beschikken, die verschilt van de personeelsformatie van het woonzorgcentrum waarin het is gevestigd. Voor de vaststelling van het benodigde personeel van het woonzorgcentrum waarin tevens een centrum voor kortverblijf wordt uitgebaat, wordt de erkende capaciteit van het centrum voor kortverblijf toegevoegd aan het aantal bewoners van het woonzorgcentrum.

Interpretatie:

- Berekeningsbasis: de personeelsnorm wordt berekend op het aantal opgenomen bewoners in het WZC, inclusief de erkende capaciteit van het CVK, het aantal opgenomen bewoners in niet-erkend kortverblijf en niet-erkend herstelverblijf, ziekenhuisopnames en andere afwezigheden.
- Kwalificatie:
 - Komen in aanmerking voor verpleging: bachelor, gegradueerde en gediplomeerde verpleegkundige, ziekenhuisassistent(e) en gelijkgestelden.
 - Komen in aanmerking voor verzorging: cf. kwalificatie-vereisten betreffende verzorgend personeel, zoals bepaald in de omzendbrief WVG/KWAL/07/1 van 21 februari 2007.
- Cumulatie RVT-norm: Een voorziening met een bijzondere RVT-erkenning moet voor de totaliteit van de opgenomen bewoners voldoen aan alle personeelsnormen voor een woonzorgcentrum en daarenboven ook aan de RVT-personeelsnormen pro rata van het aantal RVT-bedden.
- Bewijsvoering: in principe geldt dat voor alle personeel dat in aanmerking wordt genomen voor de personeelsnormen, de tewerkstelling in dienstverband moet aangetoond worden (v.b. RSZ-bijdrage).

- Interim-personeel wordt enkel aanvaard ter vervanging van het tijdelijk wegvallen van vast personeel (bij ziekte, vakantie,...) en in afwachting van een aanwerving (lopende vacature moet kunnen aangetoond worden). Interim-personeel wordt niet aanvaard als permanente oplossing.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B3-e - Verpleegkundig en verzorgend personeel

De personeelsnorm moet, per 30 bewoners, bedragen:

- ten minste 5 voltijds equivalenten verpleegkundigen, waaronder een hoofdverpleegkundige; boven de eerste 30 bewoners is een bijkomende hoofdverpleegkundige verplicht wanneer de instelling de helft van elke nieuwe schijf van 30 bewoners overschrijdt;
- ten minste 5 voltijds equivalenten verzorgend personeel waarvan de Minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft de vereiste minimumopleiding kan vaststellen;
- een voltijds equivalent verpleegkundige, naar rata van maximum 1 voltijds equivalent per 30 bewoners, mag, voor zover de permanentie bedoeld in g) wordt gerespecteerd, worden vervangen door een persoon die bij voorkeur één van de volgende kwalificaties heeft: graduaat of bachelor of licentiaat of master kinesitherapie, graduaat of bachelor of licentiaat of master logopedie, graduaat of bachelor ergotherapie, graduaat of bachelor arbeidstherapie, graduaat of bachelor readaptatiewetenschappen, graduaat of bachelor dieetleer, graduaat of bachelor of licentiaat of master in de ortho-pedagogie, graduaat of bachelor of post-graduaat of master in de psychomotoriek, licentiaat of master in de psychologie, graduaat of bachelor psychologisch assistent en gelijkgestelden, graduaat of bachelor maatschappelijk assistent en gelijkgestelden, graduaat of bachelor in de gezinswetenschappen, licentiaat of master in de gerontologie, graduaat of bachelor opvoeder of, bij gebrek eraan, door verzorgend personeel waarvoor de minister die de Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft, de minimum vereiste opleiding bepaalt.

Interpretatie:

- Bij nazicht of een voorziening voldoet aan de personeelsnormen, wordt uitsluitend rekening gehouden met de personeelsleden die in de voorziening effectief deze titel dragen (cfr. arbeidsovereenkomst, RIZIV-staten).
- De substitutieregeling, waarbij 1 VTE verpleegkundige per 30 bewoners mag worden vervangen door een andere kwalificatie, mag slechts toegepast worden voor zover de verpleegkundige permanentie is gewaarborgd. Vermits deze permanentie impliceert dat er minstens 6 VTE verpleegkundigen in de voorziening moeten werkzaam zijn, kan de substitutie ten vroegste vanaf het 7^e VTE toegepast worden. De voorziening duidt de compenserende vervanging aan op de personeelslijst die tijdens het inspectiebezoek opgevraagd wordt.

- De kwalificatievereisten om in de Vlaamse woonzorgcentra tewerkgesteld te worden als een lid van het verzorgend personeel zijn vastgelegd in de omzendbrief WVG/KWAL/07/1.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B3-e - personeel voor reactivering

De personeelsnorm moet, per 30 bewoners, bedragen:

- 0,10 lid van het personeel voor reactivering dat een bekwaaming heeft in palliatieve zorg, ter ondersteuning van de verzorging van de terminale patiënten en dat over één van de volgende kwalificaties beschikt: graduaat of licentiaat of master kinesitherapie, graduaat of bachelor of licentiaat of master logopedie, graduaat of bachelor ergotherapie, graduaat of bachelor arbeidstherapie, graduaat of bachelor readaptatiewetenschappen, graduaat of bachelor dieetleer, graduaat of bachelor of licentiaat of master in de ortho-pedagogie, graduaat of bachelor of post-graduaat of master in de psychomotoriek, licentiaat of master in de psychologie, graduaat of bachelor psychologisch assistent en gelijkgestelden, graduaat of bachelor maatschappelijk assistent en gelijkgestelden, graduaat of bachelor in de gezinswetenschappen, licentiaat of master in de gerontologie, graduaat of bachelor opvoeder.

Interpretatie:

- De norm werd vanuit RIZIV financiering toegevoegd en moet bekeken worden in een breder kader van de palliatieve zorgcultuur.
- Het personeelslid voor reactivering maakt deel uit van het palliatief supportteam.
- Verplegend personeel komt niet in aanmerking voor de personeelsnorm reactivatie.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B3-e - personeel ergo, kiné/logo en animatie

De personeelsnorm moet, per 30 bewoners, bedragen:

- 1 voltijds equivalent kinesitherapeut en/of ergotherapeut en/of logopedist, met de garantie dat de eerste twee oriëntaties in de instelling voldoende aanwezig zijn en dat bedoeld personeel uitsluitend loontrekkend of vastbenoemd is; de aanwezigheid van logopedisten moet, afhankelijk van de behoeften van de bewoners, worden gewaarborgd.

Interpretatie:

- Berekeningswijze:
Op basis van het aantal aanwezige RVT-gerechtigden. Per 30 RVT-bedden moet van de verplichte VTE minstens voor 1/3 (dus 33,333%) door kiné en 1/3 door ergo ingevuld worden. Het resterende derde mag, rekening houdend met de behoeften, door de voorziening zelf ingevuld worden met kiné, ergo en/of logo.
- Ergotherapie is een RVT-norm, die boven op de erkenning-voorwaarde voor WZC voor animatie ingevuld wordt. Dit impliceert dat de uren animatie altijd op de totale erkende capaciteit van het woonzorgcentrum (inclusief RVT-bedden) wordt berekend. Indien een voorziening meer uren kine-ergo-logo inricht dan wettelijk is vereist, kan het overschot aan ergo- kine- /of logo-uren meegeteld worden voor de animatienorm in het woonzorgcentrum.
- Voor de invulling van de personeelsnorm ergotherapie wordt verwezen naar de RIZIV bepaling: 'met gegradueerden in de ergotherapie dienen gelijkgesteld te worden de houders van een graduaat arbeidstherapie en van een graduaat of bachelor readaptatiewetenschappen'.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B3-e en B3-f - hoofdverpleegkundige

De personeelsnorm moet, per 30 bewoners, bedragen :

- ten minste 5 voltijds equivalenten verpleegkundigen, waaronder een hoofdverpleegkundige; boven de eerste 30 bewoners is een bijkomende hoofdverpleegkundige verplicht wanneer de instelling de helft van elke nieuwe schijf van 30 bewoners onverschrijdt;

(..)

De voormelde hoofdverpleegkundige moet de volgende taken vervullen:

- de dagelijkse leiding over het verpleegkundig en verzorgend personeel verzekeren;
- de multidisciplinaire werking van het verpleegkundig en paramedisch personeel en de kinesitherapeuten coördineren.

Interpretatie:

- Het vereiste aantal hoofdverpleegkundigen wordt berekend pro rata van het aantal erkende RVT-bedden (1 hoofdverpleegkundige per 30 RVT-bedden), maar ongeacht de schaalgrootte moet ieder RVT over tenminste 1 voltijds tewerkgestelde hoofdverpleegkundige beschikken.
- De functie van hoofdverpleegkundige wordt niet langer exclusief als een voltijdse functie beschouwd, onder de volgende modaliteiten:
 - De verminderde prestaties ten gevolge van een uitgroeiabaanregeling worden als gepresteerde uren beschouwd.
 - Een deeltijds uitgeoefende functie als hoofdverpleegkundige mag aangevuld worden met een andere opdracht in de voorziening, voor zover hierdoor geen dubbelzinnige arbeidsverhoudingen of onduidelijkheden omtrent de hiërarchische positie van het personeelslid ontstaan.
- Bij het nazicht of een voorziening voldoet aan de norm van één hoofdverpleegkundige per 30 RVT-bewoners, houdt de inspectie rekening met het aantal werkuren dat in de betrokken voorziening overeenstemt met een voltijdse functie, overeenkomstig de in de voorziening geldende arbeidsregeling.
- Een bijkomende opleiding in leidinggeven is aangeraden, maar geen verplichting.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 38 - onderhouds- en keukenpersoneel

Een woonzorgcentrum moet, behalve als het uitsluitend voor valide ouderen bestemd is, over ten minste het volgende personeel kunnen beschikken:

3° onderhouds- en keukenpersoneel in de verhouding van één voltijdse functie voor 15 bewoners.

De taken van zowel het keukenpersoneel als het onderhoudspersoneel kunnen volledig of gedeeltelijk aan derden worden uitbesteed. In dat geval moet het contract met de derde in aantal arbeidsuren overeenstemmen met het verminderde aantal personeelsuren in het centrum. Het contract voorziet eveneens in een voldoende spreiding gedurende de dag, zowel in de week als tijdens het weekend.

Interpretatie:

- Berekeningswijze: de personeelsnorm wordt berekend op het aantal opgenomen bewoners in het WZC, inclusief de erkende capaciteit van het CVK, het aantal opgenomen bewoners in niet-erkend kortverblijf en niet-erkend herstelverblijf, ziekenhuisopnames en andere afwezigheden.
- Interim-personeel wordt enkel aanvaard ter vervanging van het tijdelijk wegvallen van vast personeel (bij ziekte, vakantie,...) en in afwachting van een aanwerving (lopende vacature moet kunnen aangetoond worden). Interim-personeel wordt niet aanvaard als permanente oplossing.

NORMINTERPRETATIE WZC EN CVK

Bijlage XII Art. 38. - personeel animatie

Een woonzorgcentrum moet, behalve als het uitsluitend voor valide ouderen bestemd is, over ten minste het volgende personeel kunnen beschikken:

4° één of meer animatoren:

- a) 0,50 voltijdse equivalent voor een woonzorgcentrum met maximaal 30 woongelegenheden;
- b) één voltijdse equivalent voor een woonzorgcentrum met minstens 31 en maximaal 60 woongelegenheden;
- c) 1,50 voltijdse equivalenten voor een woonzorgcentrum met minstens 61 en maximaal 90 woongelegenheden;
- d) twee voltijdse equivalenten voor een woonzorgcentrum met minstens 91 en maximaal 120 woongelegenheden.

Vanaf 120 woongelegenheden moet per begonnen schijf van 30 woongelegenheden voorzien worden in een aanvullende tewerkstelling van 0,25 voltijdse equivalent.

De minister kan bepalen welke kwalificaties in aanmerking komen voor de tewerkstelling als animator.

Interpretatie:

- Berekeningswijze: op basis van de erkende capaciteit, inclusief kortverblijf. Tabel met berekening nieuwe norm op volgende bladzijde.
- Kwalificatie: vanaf 1 januari 2010 is het ministerieel besluit van 9 december 2009 tot bepaling van de kwalificaties die in aanmerking komen voor de tewerkstelling als animator van toepassing.
- Combinatie met RVT-norm: de norm voor animatoren wordt altijd op de totale erkende capaciteit van het woonzorgcentrum (inclusief RVT-bedden) berekend, en de invulling van de RVT-norm (via ergo en/of kiné/logo) moet steeds supplementair bovenop de erkenningsvoorwaarde art. 38, 4° gebeuren.
- Interim-personeel wordt enkel aanvaard ter vervanging van het tijdelijk wegvallen van vast personeel (bij ziekte, vakantie,...) en in afwachting van een aanwerving (lopende vacature moet kunnen aangetoond worden). Interim-personeel wordt niet aanvaard als permanente oplossing.

VERGELIJKING ANIMATIE OUDE NORM - NIEUWE NORM (vanaf 01-07-2003)

Schaalgroott e	Oude norm VTE	nieuwe norm VTE	Aangroei
0-25	0,00	0,50	0,50
26-30	0,50	0,50	0,00
31-49	0,50	1,00	0,50
50-60	1,00	1,00	0,00
61-90	1,00	1,50	0,50
91-99	1,00	2,00	1,00
100-120	1,50	2,00	0,50
121-149	1,50	2,25	0,75
150	2,00	2,25	0,25
151-180	2,00	2,50	0,50
181-199	2,00	2,75	0,75
200-210	2,50	2,75	0,25
211-240	2,50	3,00	0,50
241-249	2,50	3,25	0,75
250-270	3,00	3,25	0,25
271-299	3,00	3,50	0,50
300	3,50	3,50	0,00
301-330	3,50	3,75	0,25
331-349	3,50	4,00	0,50
350-360	4,00	4,00	0,00
361-390	4,00	4,25	0,25
391-399	4,00	4,50	0,50
400-420	4,50	4,50	0,00
421-449	4,50	4,75	0,25
450	5,00	5,00	0,00
451-480	5,00	5,25	0,25
481-499	5,00	5,50	0,50

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 40 - permanentie

Overdag en 's nachts moet in het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf voldoende en gekwalificeerd personeel aanwezig zijn om tijdig aangepaste hulp te kunnen bieden. Tijdens de nacht moet in elk woonzorgcentrum per begonnen schijf van 60 woongelegenheden één actieve nachtdienst worden georganiseerd.

Interpretatie:

- Bij de concrete invulling van de permanentie, zowel tijdens de nacht als tijdens de dag, dient rekening te worden gehouden met de vereiste dat technisch-verpleegkundige handelingen dienen te worden uitgevoerd door een verpleegkundige (cf. K.B. nr.78).
- Interim-personeel wordt enkel aanvaard ter vervanging van het tijdelijk wegvallen van vast personeel (bij ziekte, vakantie,...) en in afwachting van een aanwerving (lopende vacature moet kunnen aangetoond worden). Interim-personeel wordt niet aanvaard als permanente oplossing.
- Een slapende nachtdienst wordt niet aanvaard als actieve nachtdienst.

NORMINTERPRETATIE WZC

Bijlage XII Art. 42 - personeel voor valide bejaarden

In de woonzorgcentra die uitsluitend valide bejaarden opnemen, is er ten minste één voltijdse functie per zes bewoners. De verantwoordelijke moet jaarlijks bijscholing volgen van ten minste 16 uren met betrekking tot de zorg- of managementaspecten van een woonzorgcentrum. In voorkomend geval kunnen twee dienstjaren worden samengevoegd om de vereiste bijscholing aan te tonen.

Interpretatie:

- Met 'valide bejaarde' wordt een oudere bedoeld met een 0 of A - score volgens de KATZ-schaal.
- Indien er in de voorziening bewoners verblijven met een hoger verzorgingsprofiel, dienen de personeelsvoorwaarden uit Art. 38. 3° te worden toegepast.
- Berekeningswijze: de personeelsnorm wordt berekend op het aantal opgenomen bewoners in het WZC, inclusief de erkende capaciteit van het CVK, het aantal opgenomen bewoners in niet-erkend kortverblijf en niet-erkend herstelverblijf, ziekenhuisopnames en andere afwezigheden.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art. 43 - uittreksel strafregister

Het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf kunnen voor elke medewerker en elk lid van de raad van bestuur een uittreksel uit het strafregister tonen.

De erkenning kan worden geweigerd of ingetrokken als één van die personen in België of in het buitenland door een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing werd veroordeeld wegens een misdrijf dat genoemd is in boek II, titel VII, hoofdstuk V, VI en VII, titel VIII, hoofdstuk 1, II, artikel 422bis, IV en VI en titel IX, hoofdstuk 1 en II van het Strafwetboek.

Interpretatie:

- Bij contracten met externe firma's (vb. catering, schoonmaakbedrijf) moet eveneens een uittreksel uit het strafregister van het personeel, werkzaam in het woonzorgcentrum en het centrum voor kortverblijf, worden voorgelegd.
- Het uittreksel uit het strafregister moet enkel bij aanwerving van het personeelslid of bij toetreding van het lid tot de raad van bestuur worden opgevraagd.
- Vermelding van één van volgende misdrijven op het uittreksel uit het strafregister kan de erkenning van de voorziening bezwaren:
 - aanranding van de eerbaarheid en verkrachting;
 - bederf van jeugd en prostitutie;
 - openbare schennis van de goede zeden;
 - opzettelijk doden en opzettelijk toebrengen van lichamelijk letsel;
 - enkele gevallen van schuldig verzuim;
 - aanslag op de persoonlijke vrijheid en op de onschendbaarheid van de woning, gepleegd door bijzondere personen;
 - enige andere wanbedrijven tegen personen;
 - diefstal en afpersing;
 - bedrog.Deze opsomming is niet limitatief.
- Voor de leden van de OCMW-raad moet eveneens een uittreksel uit het strafregister kunnen worden voorgelegd. Een onderzoek van de geloofsbrieven en de beslissing van de gemeenteraad zoals beschreven in het OCMW-decreet volstaan niet.
- Er is geen verplichting tot het kunnen voorleggen van een uittreksel uit het strafregister voor vrijwilligers. Het staat de voorziening vrij dit al dan niet op te vragen.

NORMINTERPRETATIE WZC en CVK

Bijlage XII Art.26. §1 - gebruikersraad

Elk woonzorgcentrum richt een gebruikersraad op die ten minste één maal per trimester vergadert. Die raad is samengesteld uit bewoners en familieleden of mantelzorgers. De samenstelling kan veranderen maar het woonzorgcentrum waarborgt dat de bewoners steeds minstens de helft van de aanwezigen uitmaken.

De gebruikersraad kan advies uitbrengen, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van het woonzorgcentrum, over alle aangelegenheden die de algemene werking van het woonzorgcentrum betreffen. Van de vergaderingen van de raad wordt een verslag opgemaakt dat aan alle bewoners en hun familie of mantelzorgers bezorgd wordt. Het personeel van het agentschap kan inzage nemen van die verslagen. De verantwoordelijke en het personeel kunnen uitgenodigd worden om de vergaderingen van de raad bij te wonen.

Interpretatie:

- Gelet op de gemiddelde zorgbehoefte van bewoners in een woonzorgcentrum, wordt aanvaard dat de voorziening voorziet in een administratieve ondersteuning van de gebruikersraad.
- Enkel die vergaderingen waarvan een gedateerd verslag aan het agentschap kan worden voorgelegd, kunnen in aanmerking worden genomen bij het bepalen van de frequentie.
- De directeur of de daartoe aangeduide persoon moet wensen en klachten opvolgen en de opvolging aantoonbaar maken.
- De gebruikersraad (bewonersraad) moet niet bestaan uit vaste leden.
- Indien de bewoners van een voorziening uitsluitend dementerenden zijn, is een familieraad voldoende.
- Een opsplitsing tussen een bewoners- en familieraad wordt ook aanvaard.

NORMINTERPRETATIE RVT

Norm B10-d en B10-f - palliatieve zorg

Ter ondersteuning van de verzorging van de terminale verzorgings-behoevenden in het rust- en verzorgingstehuis zijn de door de inrichtende macht aangewezen geneesheer en de hoofdverpleegkundige belast met:

- 1° het invoeren van een palliatieve zorgcultuur en de sensibilisering van het personeel voor de noodzaak hieraan;
- 2° het formuleren van adviezen inzake palliatieve zorg ten behoeve van het verpleegkundig en paramedisch personeel, de kinesitherapeuten en het verzorgend personeel;
- 3° het bijwerken van de kennis van de in 2° bedoelde personeelsleden inzake palliatieve zorg.

Het RVT moet meewerken aan het samenwerkingsverband inzake palliatieve zorg dat het desbetreffend geografisch gebied bestrijkt.

Interpretatie:

- De erkenningsnormen bepalen dat de door de inrichtende macht aangewezen arts en de hoofdverpleegkundige belast zijn met het invoeren van de palliatieve zorgcultuur. Er wordt aanvaard dat andere personeelsleden in de voorziening als referentiepersonen worden aangeduid, mits zij over een evenwaardige kwalificatie als arts of verpleegkundige beschikken (vb. kiné). Personeelsleden die niet aan deze kwalificatie voldoen, kunnen niet optreden als referentiepersoon, maar kunnen wél deel uitmaken van een palliatief supportteam, dat uiteraard multidisciplinair kan samengesteld worden.
- Het samenwerkingsverband op het gebied van palliatieve zorg moet o.m. kunnen aangetoond worden aan de hand van een overeenkomst.
- De concrete invulling van het samenwerkingsverband kan divers zijn: intervisievergaderingen, de uitbouw van de referentiefuncties, de palliatieve vorming van het personeel, advies en ondersteuning in de begeleiding van palliatieve bewoners,